

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a este de 2 ori: Mercurea si Sambata, Fóiea una data pe seputemana, — Pretiul: pe 1 anu 10 fl. v. a. Pentru tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 40 doidieceri, or 3 galbini mon. sunatória. Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti — Pentru serie ad. cam 10 vorbe mari séu mici inserate se ceru 8 cr. Tacs'a timbrală e 30 cr. de fiacare publicare. Faradepunerea acestui pretiu inainte nu se voru mai primi publicari.

Nr. 33.

Brasovu, 1. Maiu 1863.

Anulu XXVI.

MONARCHIA AUSTRIACA.

Congresulu seu conferint'a nationala.

Siedint'a II dupa stenografia,
tienuta in Sibiu in 9/21. Aprilie 1863.

(Urmare din Nru tr.)

D. Baritiu. Onorata adunare! Mi se pare, ca veti fi facutu observatiunea, ca mie-mi e scumpu timpulu; de acea eu asiu pofti, că comisiunea se se usiureze pe catu se pote. Aicea vedu unu proiectu de adresa dela Esc. S'a D. Eppu, si fiinduca, precum am auditu, mai suntu si dela alti Domni proiecte de feliulu acest'a, asiá m'asiu rogá de Dloru, că se faca bine se dă si Dloru lucrările sale la comisiunea ce se va alege. . . .

D. Pres. Eppulu Siagun'a. Esc. S'a Parintele metr. au enunçat, ca fiinduca s'au desbatutu din destulu principiale, dupa care se se compuna adres'a de multiamire, mai antaiu se se aléga o comisiune, carea se elaboreze unu proiectu de adresa catra Mai. S'a Imperatulu, si a doua, că se se faca unu conceptu formulatu de adresa; intr'aceea eu am predat D. Baritiu unu proiectu de adresa, care, déca e timp, se se citésca; déca nu, apoi ve aducu aminte, că se nu se uite acele 4 puncte . . . (Sgomotu. Strigari: Se se citésca! se nu se citésca!)

D. Gaitanu. S'au datu odata se se citésca!

D. Popu. Domniloru! acumu nu e vorb'a, se se citésca séu nu, fiinduca insusi Esc. S'a si-au retrasu conceptulu.... (Strigari: Se se aléga comitetu! . . .)

Prea-onorata adunare! S'au enunçat, ca se va alege unu comitetu pentru compunerea adresei; inse eu credu, ca adunarea nu va poté alege, fiinduca nu suntemu pregatiti de aceast'a — nu avemu modu de alegere; asiá dar' eu asiu fi de parere, ca alegerea se se concrédia Esc. Sale Dloru Presiedinti, si adunarea numai numerulu membrilor se-lu otarésca.

D. Gaitanu. Se otarésca Presidiulu numerulu, si adunarea se aléga.

D. Muresianu... Onorata adunare! Domnii presiedinti se binevoiesca a propune, si noi apoi vomu priimi cu asiá! séu nu!

D. Gaitanu. Se se votiseze; pentru ca o astufelui de denumire pote aduce cu sine vreo vatemare de persóna; asiá dara se se scrie de fiacare membru 10 insi pe chartia.

(Siedint'a se 'ntrerumpe pe 10 minute.)

Presidiulu provoca adunarea prin clopotielu a ocupá locurile.

D. Pres. Eppulu Siagun'a: Domniloru! Cu greu e, că din partea Presidiului se se denumésca membrii comitetului, asia dar Presidiulu predà prea bucurosu alegerea in manile Dvóstre; vreti dar' se scrie pe chartia, séu se se denumésca cine-va si apoi Dvóstra se priimeti séu nu? -- Voci: Se se propuna prin Presidiu, si apoi adunarea va priimi séu nu!

D. Pres. Eppulu Siagun'a. Apoi bine dar', vreti ca se ve propunu eu? (Toti: . . . Vremu! . . .) Se fia dar': 1) Ill. S'a D. vice-presedinte gubernialu, 2) D. cons. aulicu Moldovanu, 3) D. cons. gubern. Alduleanu, 4) D. capitanu supremu Branu, 5) D. capitanu supremu

Bohetielu, 6) D. prepositu Macedonu, 7) D. canonicu Cipariu.

Pana acumu vedi, ca mi-au succesu propunerile, dar' nu sciu acumu, cumu imi va umblá. (ilaritate.) Se fia dara.

8) D. prot. Popazu, 9) D. Baritiu, 10) D. cons. c. r. Domzsa, 11) D. adm. comitat. Puscariu, 12) D. adm. comitat. Buteanu, 13) D. Dr. Hodosiu, 14) D. Gaitanu, 15) D. directoru Muresianu, 16) D. cons. gub. Bolog'a, 17) D. comite supremu Ladai, 18) D. jude prim. Bohetielu, 19) D. secret. aulicu G. Angyalu.

Toti membrii comitetului se priimescu din partea adunarei cu: Se traiésca! Deosebita complacere manifesteza adunarea la numele D. Baritiu.

D. Domzsa róga pre D. Pres. Eppulu Siagun'a a luá parte la consultarile si lucrarile comitetului. Esc. S'a priimesc. Adunarea irumpe in: Se traiésca!

D. Pres. Eppulu Siagun'a enuncia capétulu siedintiei, ca-ci timpulu a inaintatu, si comitetulu trebuie se se apuce de lucru.

D. Baritiu accentuéza inca odata compunerea gravaminelor.

D. Pres. Eppulu Siagun'a invita pre DD. membri de comitetu a se aduná la 5 ore dupa amédi.

Siedint'a II. din 9/21. Aprilie se 'ncheia dupa ce trecuse de 2 ore dupa amédi.

Siedint'a III.

tienuta in Sibiu in 10/22. Aprilie 1863.

Siedint'a se 'ncepe la 11½ ore.

Esc. Ioru D. Presiedinti, precum si D. Baritiu se priimescu cu: Se traiésca!

Dupa cetirea si verificarea protocolului din siedint'a trecuta, D. Baritiu propune, că pentru incungurierea ori carei conturbari a consultarilor libere se se faca unu felu de regulamentu parlamentariu, că desbaterile se curga si de aci inainte cu demnitatea si seriositatea de pan'acumu, si ca aru dori a remané afară tóte manifestatiunile si de placere si de neplacere, că nu prin astufelu de manifestatiuni, precum d. e. erau de moda in Franci'a pe timpurile lui Ludo-vicu Filipu, se se conturbe vorbitorii si se se seduca opinionea publica. Dupa mai multe desbateri privitore la acestu obiectu formalu, se enunçia prin Presidiu, ca ori-ce manifestatiune din partea publicului ascultatoru este oprita, ear' membrii adunarei suntu rogati a remané la astufelu de espectoratiuni intre marginile bu-nei cuviintie.

D. Pres. metrop. Siulutiu. Aceast'a au fostu numai o incidentia. La ordinea dilei e cetirea adresei de multiamire.

D. Pres. Eppulu Siagun'a. Eu socotescu, ca cu cetirea protocolului sunteti multiamiti. (Adunarea: Suntemu cu totii!)

D. Alduleanu. Onorata adunare! Am onore a me presentá că referinte alu comisiunei alese eri. Comitetulu acest'a in sesiunea s'a tienuta aséra, au desbatutu conceptulu facendei adrese catra Mai. S'a.

Dupa ce noi in principiu ne-amu unitu cu totii, mi se facu insarcinare se compunu adres'a si se o reprezentezu adunarei.

Mai nainte de cetirea mi-iau iertare a ve desface

ideile, din care amu pornit. Cugetele, care ne-au condus, au fostu urmatorele 4.

Celu d'antaiu au fostu, ca noi amu luat de obiectu alu adresei de multiamire catra Mai. S'a resolutiunea pré'nalta, care privesc deadreptulu la natiunea nostra.

Alu doilea : ca noi chartiele de statu, si anume diplom'a din 20. Oct. 1860 si patent'a din 26. Febr. 1861 le-amu primitu ca de multu priimite din partea natiunei nostre, pentru ca ele au fostu bas'a petitiunilor de pana acumu ale Romanilor.

Alu treilea cugetu au fostu, dupa cumu se vede din resolutiunea pré'nalta, indemnulu Mai. Sale, de a ne impartasi indestulirea pentru lealitatea, credint'a si alipirea nostra catra cas'a domnitore; asiá dara acésta credintia si alipire se se innoiesca in adres'a nostra de multiamire.

Alu patrulea cugetu au fostu, ca in acea adresa nu are se intre neci unu comentariu si neci unu petitu, si se i se retiena numai caracterulu curatu de multiamire.

Si pe bas'a acestoru cugete conduceator'e s'a facutu adres'a urmatore, care de catra comitetu s'a primitu astazi cu unanimitate.

D. cons. gub. Alduleanu ceteresc adres'a.*)

Dupa puçine observatiuni se redica Esc. P. metr. Siuliu. Domnilor ! Eu socotescu, ca cu totii suntemu indestuliti cu compunerea adresei acestei, si cugetu, ca se damu comisiunei o multiamita (Adunarea : Se traiésca !) precum si D. referinte (Se traiésca !) si se intre acésta adresa la protocolu. Mai departe trebuie se'mi tienu de o datoria santa, a aduce inainte on. adunari pre unu barbatu de statu, care cu sufletu cu trupu e alipit de statu si de tronulu Mai. Sale : Barbatulu acest'a are multe merite de statu, dara si pentru poporele neindreptatite, si anume pentru poporului nostru. Acest'a este c. r. ministru contele Nádasdi, presiedintele cancelariei aulice transilvane. Veti sci, ca inca fiindu ministru de justitia suptu absolutismu, au emis unu decretu pentru Ungaria si Transilvania, prin care au ordinat, ca in aflare oficiose atingator'e de justitia limbele poporelor se se respecteze ; si de atunci au inceputu a se respecta si limb'a nostra. Socotescu, ca acestu barbatu are merite mari si in privint'a inaltei resolutiuni, dandu svatulu seu intr'acolo, ca tote poporele se se indreptatisca ; pentru aceea cugetu, ca aru fi ou cuviintia, ca acestui barbatu se-i damu unu votu de incredere (Se traiésca !) — Se priimesce.

D. Pres. Eppulu Siagun'a : Intorcunduse catra Esc. S'a P. metr. Si de multiamire ? Esc. S'a P. metr. Si ! — Esc. S'a P. Eppulu Siagun'a : Asiá dara contelui de Nádasdi votéza adunarea nostra votu de incredere si muliamire ! Dar, Domnilor ! fiinduca adres'a nostra trebuie se mérge pe cale legala, pana va ajunge la Mai. S'a, pentru ca punctul celu d'antaiu, unde va ajunge adres'a nostra in calatori'a si inaintarea sea va fi Clusiu, adeoa in. presidu alu guvernulu, si fiinduca noi Presiedintii petitiunea nostra pentru concesiunea acestei conferintie inca amu indreptat-o catra presidiulu gubernialu si respective catra persón'a Esc. Sale contelui Ludoovicu Folliot de Crenneville, care au avutu bunatate fara intardiare a o inaintá catra in. cancelaria aulica transilvana, si care totudéun'a au imbraciosiatu caus'a nostra nationala cu caldura ; asiá dara gandescu si aflu de datorintia, ca si acestui barbatu se-i damu votu de incredere si multiamita, ca-ci au inaintat petitiunea nostra. Asemenea si pentru inaintarea adresei de multiamire. (Se traiésca !) Se priimesce.

Domnilor ! Prea bine sciti, ca eu pre catu ca Presedinte, pre atatu si ca motivatorulu punctelor acelor'a, din care se purcedemu la compunerea adresei de multiamita, me simtu provocat a me dechiaia cu multiamita in privint'a conceptului, ce s'a facutu. Dara mai este inca o impregiurare. Eri insusi comitetulu, dupa-ce s'a alesu si si-au esprimat uoi'a intru aceea, ca si cu mine afara de conferintia se va consultá despre elaboratulu meu ; caci amu datu si eu unu proiectu de adresa. Acésta s'a si facutu, ca-ci astazi comitetulu au avutu bunatate de m'au chiamat si pre mine. Acolo amu auditu conceptulu D. Alduleanu. Eu dara vréu se fiu sinceru si strinsu fara patima, mai cu séma la unu astufel de lucru ; si trebuie se marturisescu, ca conceptulu in tota privint'a lui e forte nimeritu si coresponditoru punctelor acelor'a de manecare, care eu le-amu propus si Dvóstra leati priimitu. Dara omulu e ciudat ; totu nu se multiamesce. Eu amu dorit, ca se mai intre inca ceva in adresa, adica se se aduca acolo si o motivare, o citare mai pe largu a convingeriloru nostre de impretinire atatu catra diplom'a din 20.

Oct. 1860, catu si catra cuprinsulu constitutiunei din 26. Febr. 1861. Asiá amu gandit eu, si asiá e si conceptulu meu. Dar' fiinduca am vedi, ca toti membrii comitetului s'a descoperit intr'acolo, ca astufel de motivare aru fi de prisosu : asiá dar ceea-ce in privatu n'amu facutu — facu aici in publicu, me abatu adica dela opiniunea mea si me alaturu la opiniunea Dloru ; (Bravo !) si asiá marturisescu, ca tote punctele de manecare suntu fidelu esprimate in conceptulu nostru de adresa, si ca toti potem si multiamiti, ca amu facutu unu lucru mare pentru natiunea nostra, amu pusu o pétra noua pentru documentarea credintiei nostre nepetate si nepetande pentru totudéun'a catra in. casa domnitore, si in sfarsitu earasi amu pusu o pétra noua de capulu unghiu in cas'a natiunei, pentru Mai. S'a, pentru in. casa domnitoria si pentru legile fundamentale de statu.

(Va urm'a.)

Unde se afla romanii ardeleni dela diplom'a din 20. Oct. 1860 incoce?

(Urmare.)

8. Nedreptatirea romanilor de ambele confesiuni prin silirea ca pela orasie se tinea si serbatorile catolice.

9. Indirect'a supunere a scólelor romanesci gr. - unite la inspectiune romano-catolica, forte umilitore, prin organulu unui referinte gubernialu romano-catolic si remanerea in cee mai injositoria conditiune a scólelor populare.

10. Nesiherirea nici unui felu de asociatiune de cultura la romanii Transilvaniei.

11. Cele mai feliurite incercari ale organelor administrative subalterne de a germanisa pe poporul romanesc din Transilvania.

* 12. Restaurarea si manutienerea iobagiei celu puçinu la 1/4 parte din fostii adeverati iobagi prin midiulocirea nefericitului provisoriu trecutu, in favorea nobililor spre a imblandi pe acestia cu sacrificarea unei parti a poporului romanescu, carea astazi se afla supusa si la vechile indatoriri iobagesci, platesc si apasatorea contributiune de despargubire urbariala alaturea cu cei emancipati.

13. Greutatea nesuportabila a contributiunilor feliurite, care apasa mai virtosu asupr'a tieranilor si de altumintrea seraci.

14. Luarea de vama pe marfi in moneta de argintu, pe candu valórea baniloru de chartia nici decumu nu vrea se vina al parí.

15. Multirea cu totulu neproportionata a oficiolatelor si a oficialilor de tote categoriile, care storeu din meduva statului.

16. Luarea prin fiscuri a muntiloru, caselor si regaliloru, care pana la desfintarea regimentelor romanesci se tinea de respectivele comune, din care se afla aceleasi compuse.

Nu a fostu adeca de ajunsu, ca regimentele romanesci s'a desfintat numai in urmarea intrigei catuorva patrici de ai sasiloru Transilvani, carii totu deauna le pismuisera existinta si gloria loru ; nu a fostu destulu, ca desfintarea loru alaturea si deodata cu cele secuiesci s'a esplicat ca o batujocura, ca o pedepsa séu pentru lasitate, séu pentru necredintia, ci a trebuitu se se mai ia din manile atatoru comunie inca si unicele loru midiulóce materiale, cu care s'ar fi pututu asigurá o multime de asiediaminte de cultura, fara altu ajutoriu dela statu. Asiá deci se intempla, ca in 10 ani, ele repasira cu alti 20 ani indereptu ; scólele loru parte mare desfintate séu reduse numai la umbre de scóle ; comunele loru dismembrate ; bisericele loru lipsite de totu ajutoriul mai energiosu. Acésta asuprise venita din partea fiscului se simte de catra natiunea romana din Transilvania cu atatu mai profundu, cu catu dens'a din nedreptatea seculiloru e lipsita mai preste totu de asiedieminte scientifice si cultivatore si cu catu statulu nici decumu nu o pote subventiona cu ajutore.

17. Lips'a totala de unu organu legiu, prin care romanulu se'si pote descoperi pásurile si durerile sale fara sfíela si fara frica de a fi in totu momentulu prigonit si supus la mesuri exceptionale, inchis si pedepsit ca rebelu si turbulatoru, ca-ci adeca pana acumu nu esista nici comuna mica, nici mare (de districtu) organisata, nici dieta provinciala, nici chiaru organe administrative publice, care se vrea séu se cutese a inaintá vreo plansore din acelea, care privescu pe natiunea intréga séu pre Marele Principatu alu Transilvaniei, ca o patria romanilor comuna cu celealte popóra conlocuitoare. Eara aceea ce ni se díse adesea, cumuca representanii poporului romanesc aru fi Episcopii loru, ni se pare pen-

*) Noi o impartasiram in Nr. 31 alu Gazetei. Red.

tru secolulu alu 19. o anomalia din cele mai curiose in Europa. Totu asiá puçinu se pote cunóisce, de ce Acrhipastorii romani in calitatea loru de persoane eclesiastice se fia insarcinati cu o responsabilitate cá acésta, candu chiamarea loru este cu totulu alta.

18. Lips'a de constitutiune speciala pentru Marele Principatu alu Transilvaniei, ale carei inse temeliile principale nu aru fi nice decum se se ia din drepturile istorice ale celorulalte popora conlocuitore, care in cursu de 400 ani pana la a. 1848 pururea consipitate si aliate asupr'a romaniloru zacusera pe cerbicea loru, — ci pe drepturile ratiunei aplicate a singularele impregiurari ale acestei tieri.

Cumuca numai o constitutiune representativa, purtata de unu censu órecare moderatru aru fi apelabila cu bunu folosu la patri'a nostra Transilvania, despre acésta se voru indoi numai acei ómeni buni si usioru creditori, carii suntu de opinionea, cumuca numele, suvenirile, privilegiile, pretensiunile, aspiratiunile de una, cicatricele si tóte durerile consegnante in istoria acestei tieri de alta parte, s'aru puté sterge cu o singura trasetura de condeiu, séu prin o tacere impusa de 10 ani; —

Rogamu cu cea mai profunda umilintia pe Mai. S'a c. r. cá ori cate din susu asternutele plansori se potu delaturá pe calea administrativa, se se indure a impera delaturarea si vindecarea loru; eara tóte celealte cate suntu a se statori séu corege prin potestatea legislativa, se nu'si pregete a ordiná prefacerea loru in lege pe calea constitutionala, si acésta cu atatu mai vîrtosu, ca nici odata Mai. S'a Imperatulu Austriei si Marele Principe alu Transilvaniei nu va fi ascultatu rugaminti esite din inimi mai sincere si dela unu poporu mai credintiosu, decatu este natiunea romana locuitore in Transilvania.

Tari in acea creditintia, cumuca E..... Vóstra nu ve veti pregeta a ve intrepune, a nainta si a sprigoni acésta prea umilita rugaminte la picioarele prénaltului tronu c. r., cumu si la timpulu seu in laintrulu inaltului senatu imperialu, avemu onore a fi si a remané intru tóta devotiunea

E..... Vóstre prea plecati:

In numele locuitoriloru romani din cetatea Brasovului.

Joane Zsipa. Vasilie Lacia. Dimitrie S. Nicolaus. Nicolau Voinescu. Mihailu Flustureanu. George Juga. Nicolau Teclu. Radu Radoviciu. Apostolu E. Popu. George Manole Burbea. Joane Teclu. George Radu Leca. Joane G. Popu. Joane H. Ciureu. Teodoru T. Ciureu. Demetrie Eremia. Stanu Blebea. Joane Florianu. Nicolau Maciuca. Joane Manole. Nicolau Ciurcu. Simeonu Brezeanu. Joane A. Navrea. Oprea P. Sfetea. J. Stinge. Joane J. Pedure. Const. J. Popasu. Jancu J. Archimandresou. Joane Dimitriu. Joane H. Ilie. Joane M. Burbea. Const. A. Popoviciu. Georgie Ancanu. A. M. Belgazoglu. Nicolau Birtu. Manole E. Burbea. Joane Marinovicu. Dimitriu Juga. N. H. Ilie. Georgie Orgidanu; toti negotiatori si parte mare proprietari de case.

— Pre catu tienemu minte, asemenea petitiuni si respetive plansori au mai mersu in var'a anului 1860, adica mai nainte de diploma anume din partile Albei Juliei si ale Turdei séu deadreptulu catra senatulu imperialu, séu catra presidiulu aceluiasi, cu diferintia numai, ca in aceleasi se coaprindea unele puncte de plansore, care intru ale Brasovului séu nu se astă nici decum, séu ca erá formulate mai pre scurtu. Asiá de es. din aceleai parti se redicá pe atunci mari proteste incontr'a tribunaleloru urbariale, pe care poporulu le numia "Judecatile Domnilor", din causa ca vediendule compuse — in aceleai tienuturi — din mai multi fosti posesori, cumu si conduse de altii mai mari, carii ei in sii plasmuisera fatalulu urbariu din a. 1847, vedienduse si asupritu de catra ele, simbia firesce o mare antipathia catra aceleasi. — Altii earasi au memoratu si legea de recrutatia, cerendu schimbari intrins'a.

Se intielege de sinesi, ca petitiuni si plansori de felulu acesta nu s'au luatu in desbatere la senatulu imperialu; aceleasi inse s'au derivatu prin alte canale la cunoscentia regimului; tocma si politia fu forte curioasa cá se astă mai deaprope, asupra caroru necasuri, nevoi si asuprelui au a se plange si vaierá romanii; asiá ea afandule nu lipsi a le si naintá la loculu seu. Este de insemnatu, ca auctorii aceloru petitiuni si memoriale nu mai fusera cautati si nici aruncati in cercetare. Caus'a fu, ca regimulu acumu venise la cunoscinta, cumuca in cursu de 10 ani numai prin organele sale nu a fostu nici decum norocitu de a strabate la adeverat'a stare a lucruriloru, eara prin tipariulu ferecatu si incatusiatu nici macar atat'a nu potea se astă pe atunci, catu asta ici colea de doi ani incóce. Ve aduceti aminte Domnilor, cumuca pana

pre la 1860 se taiase si intrecurmase ori-ce felu de comunicatiune óresicumu mai de inoredere dintre poporu si amplioati de ori-ce ramura; din cele strinsu oficiose incolo nimini nu mai cutesá a comunicá cu ampliatii, eara acésta retragere si sfieala mare puroedea parte din crutiare pentru cá se'i aperi pe ei de compromisiune, parte de frica, pentru cá se nu'si faca cineva meritu denuntiandute, eaca asiá, in ventu, pe unu prepusu de nimicu, séu in urm'a vreunei minciuni esite din pofta de resbunare. Erá deci preste putintia cá regimulu se astă adeverul altumintrea, decatu lasandu cevasi din strinsórea freneloru absolutistice, pentrucá ómeniloru se li se mai deslege in catuva limb'a si se pote spune unde'i dore. De aceea desu atiusele petitiuni, de si neproptite cu atestate si alte documinte impestriate cu marce de timbru, au fostu totusi priimite cá unele, care esisera deadreptulu din miduloculu poporului, fara cá se traga vreo urmare trista preste subscriitorii loru, urmare de carea se temea mai vîrtosu a ceia, carii se apucasera a combate si concordatulu din tóte poterile; de si ei scia, ca in acelu anu inriurint'a partitei ultramontane-absolutistice erá inca forte mare si mai potea inca se sfarme pe ori-cine aru fi cutesatu a sta in drumulu ei. — Intr aceea cu priviri la afacerile nostre relegiose vomu impartasi unu actu totu din ainte de diploma, pentrucá asiá se ne facem si in acésta privintia o icóna óresicare destulu de credintiosa despre starea nostra din timpulu absolutismului si se vedem cu atatu mai limpede, déca si pana unde amu naintatu dela diploma incóce intru asigurarea drepturilor constitutionale.

(Va urma.)

Diet'a Transilvaniei e la usia.

Brasovu 12. Maiu n. 1863.

Gazet'a imp. „W. Ztg.“ publica patent'a imperatésca din 21. Aprile, care cuprinde couchiamarea dietei transilvane pe 1. Juliu in Sibiu, precum si ordinea provisoria a dietei (Landtags-Ordnung) scl. Diet'a consta din 125 deputati aleși prin alegeri direpte si din celu multu 40 de membrii denumiți de imperatulu. (Regalisti.) Imperatulu denumesce pre presiedintele (Statuum Praeses) si pe ambii vice-presiedinti din 6 insi alesi de dieta cu respectarea deosebitelor religiuni. Dietei se voru propune proiecte de legi privitorie la execuțarea egalei indreptatiri a natiunei romane si a confesiunilor ei; la intrebuintarea limbeleru celoru trei ale patriei; regularea ordinei dietei; regularea definitiva a modalitatii pentru tramitarea la senatulu imperialu; modificarea administratiunei politice si iuridice; organizarea justitiei, cu deosebire formarea unei curti de judecata de a 3 instantia; intregiri la patent'a despre dearcinarea pamentului; introducerea cartiloru funduarii; redicarea unei bance ipotecarie. (11)

Credem, ca rescriptulu imperatescu, care au sositu si la guvernulu transilvanu, se va publica in scurtu; elu e scrisu in trei limbi ale patriei, subscrisu in tóte 3 limbile de Majestate, Cancelariulu, si Bar. de Reichenstein. Propusetiunile suntu camu totu acelea, despre care scimu din Gazete. Asiá diet'a ne e la usia. Déca romanii au avutu vreodata lipsa de puteri intrunite, cá se nu'si scape din mani nemicu din ceea ce le compete loru, apoi acumu cere imperativ'a necesitate, cá se ne folosim dreptulu de alegere cu cea mai mare scumpate si in cea mai buna ordine si armonia, lasandu la o parte ori-ce alte ocupatiuni pe timpulu alegерiloru si ferindune cá de focu de amagiri si promisiuni din partea celor'a, ce in fapta neci odata n'au urmatu dupa cumu au apromis din gura. — Cu deosebire voru fi respundietori viitoriului si posteritatiei natiunei nostre toti preotii si intelligentii romani, cari nu'si voru tiené de obiectu alu conșientie, a invetiá pe poporu, se'si intrebuintiedie cu tóta silint'a dreptulu de alegere in favórea binelui natiunei sale si alu patriei, pentru ca dela diet'a acésta va depinde croirea sórtei nostre pentru unu viitoriu pe atatu de bunu si de fericitu, pe catu de nimeriti, de multi si de nationali voru fi representantii ce 'i vomu alege spre a ne reprezentá interesele nostre, ale patriei si statului. Politic'a natiunei nostre au fostu pana acumu condusa de sfatulu provedintiei, inaintea carei'a se sacrificam acuma tóta activitatea si incordarile nostre cá unu profum de adorare plina de devotamente; se ne ferimur inse a trage mani'a ei asuprane desbinandune voturile; ci se ne incordam a le intruni intr'o singura persóna de incredere, si de aci va depinde totu resultatulu, ce'lui potemu astepta din agendele dietei. Ajutandune noi, pe noi provedint'a ne va scuti si de asupriri pe viitoriu. —

R.

Dupa cumu publică „Korunk“ legea de alegere, apoi se mai afla lenga celea publicate in Nr. 20 alu Gazetei, cu cate cu unu deputatu si orasiele: Rosi'a, Mociu, Deva si Huedinu, celealte suntu intocma. Dreptu de a alege au toti barbatii ajunsi in versta de 24 ani; si deputati alesi potu fi toti, cari au dreptu de alegere si suntu de 30 ani. Censulu e 8 fl., adeca: veru-care platesce că dari dirépte la statu cu totulu 8 fl., are si dreptulu alegerei, precum si intelligent'a chiaru si notarii si dascalii satesei. — Cetatea Brasovului alege 2, si districtulu 3 deputati, si dupa taierea Braneniloru si Zernesce-niloru nu scimu, déca voru poté romanii esi macaru cu unu singuru deputatu. Astufeliu suntu ceturile compuse de e. S-a celele cu Apati'a, Crisbavu, Nou; apoi Cerculu din susu si cerculu de diosu. —

Tabul'a r. judiciaria si Romanii?

Mai. S'a c. r. apostolica cu pré'naltulu manuscrisu din 10. 10. Aprile a. c. a binevoitu a reorganisá tabul'a r. judiciaria transilvana că judeçiu de apelatiune, si a intari denumirile urmatoriloru DD.: de presiedinte Carl bar. de Apor; — de asesori cl I.: Nicolau o. Teleky, Stefanu de Kovacs cu pas-trarea statiunei de procuratoru de statu superioru, protonotarii prov. Emerich de Szentgyörgyi, Georg de Sebestyén, Mi-haile de Orbonasiu sen.; de asesori actuali cl. II.: Ladislau de Kabos, Antonu de Stoica, Georgiu Romanu, Antonu Tribus, Demetriu de Moga, Stefanu de Mezey, Mateiu Popu Grianu si Nicolau Gaitanu.

Romanii, că majoritate de locitoru in tiéra, déca nu aru fi pe dreptu representati la unu foru apelativu că acesta, s'aru simti de mai nedreptatiti de catu ori si unde, fiinduca romanulu asupritu cauta dreptatea cu multa scumpatate, care mistificanduise lu face nemultiamitu si 'lu indignéza mai multu de catu ori-ce alta nenorocire; fiinduca densulu in simtiurile morali inca nu e tempitu si scia judecă, déca i s'a facutu dreptu séu nedreptu. Speramu, radimati pe simtiulu de dreptate alu in. guvernul alu Mai. Sale, ca la vacantulu postu de v.-pres. la acestu foru judecatorescu se va recomandá si de Mai. S'a denumi unu romanu, fiinduca aru fi mare nedreptate, candu atatu presiedintele catu si v.-presiedintele acelei r. tabule, aru fi totu de aceeasi nationalitate. — Noi scimu prea bine ce dicem, cu tóte, ca suntemu mai cosmopoliti decat ori-care altulu in Ardealu; inse esperiint'a — ne si-lesce a descoperi just'a acést'a sperantia si asteptare a Romaniloru! — Barbati avemu, decatul cari in postulu acela cu greu s'aru afla mai activu si mai destoinicu, de e. unu Alduanu aru face onore numitei tabule, si nu'i sta nemicu in cale din partea increderei natiunei si a gubernului, pentru că denumirea lui se ne odichnésca animele in caus'a acésta. R.

AUSTRIA. Vien'a, 8. Maiu. Serat'a data de Esc. S'a D. ministru de statu Schmerling in onórea deputatiunei romane in salonulu ministeriului fù splendida. DD. ministri: Rechberg, Degenfeld, Lasser, Wikenburg, Burger, Dr. Hain, locutiiorulu Corinski, maresialulu de Hess, gr. Grüne, maresialulu supremu de curte c. Kuefstein, multi senatori si deputati dietali, si alti membrii ministeriali, militari si literari din Vien'a fura de fața.

— Dinéu'a festina séu banchetulu in onórea aceleiasi deputatiuni, tienuta in 6. la „Calulu albu“ fù earasi splendida. — Deputatiunea s'a reintorsu. (Va urma.)

Chronica din afara.

Diplomaticu. Dupa cumu vedemu, cuprinsulu respunsuriloru cabinetului Rusiei catra Franci'a si Englter'a e mai deslucitoriu si scrisu cu o finetia mai cautata. Eata simburile. Imperatulu Rusiei se unesce cu opiniunea Angliei, că tractatele se servésca de baza, dar' si sustiene dreptulu in privint'a esplicarei loru in stipulatiunile ce privescu pe Rusi'a. (1815) Increderea, cu care poterile ei concredu Rusiei aflarea mediulocelor spre a impaciui starea Poloniei cu statornicia se justifica in intentiunile imperatului Rusiei, care afară de actulu de gratia va sustine institutiunile daruite Poloniei si 'si rezervéza siesi de a le desvolta mai departe, inse totulu depinde dela re'ntorcerea pacei si a increderei poloniloru. Fontan'a reului e conjuratiunea europeana, care si-a luat de teatrulu actiunei sale acuma Poloni'a; — scopulu ei inse e atientatul asupr'a intregei Europe. Pana candu poterile

nu voru ajutá a sterpi acésta conjuratiune, paoea Europei e amerintiata scl.

„Monitorulu“ din Franci'a reflectéza la note, ca densele deschiducale la planuri de impacare si se afla in ele basa de negotiatii intre poteri, care acumu cercetéza, cumu s'ară poté apará interesele legitime ale Poloniei. — Incordarea e mare, Franci'a si Angli'a schimba mereu la depesie; ele se involescu si „Morning-Post“, diurnalul lui Palmerston, dice pe facia: „Rusi'a n'are de cugetu a'si schimbá sistem'a. Notele poterilor se scrisera cu totulu indesertu, intrebatiunea Polóna va trebui dara se se resolveze cu sabi'a.“ — Svedi'a si armédia porturile si'si canta Marsilesa regelui Carolu prin dese meetinguri, facute pentru Poloni'a; dar' apoi in Rusi'a nobilimea scria adrese la imperatulu, că se nu faca neci o concesiune; ba boierii din Moscova n'au vrutu a tramite adres'a, fiindu ca tienu, ca si in manifestulu de amnestia a concesu imperatulu facia cu poterile apusene pré multu. —

— In Itali'a provoca camera pe ministeriu se faca pasii de lipsa, pentru că Rom'a se inceteze a mai fi asilu securu pentru conjuratiuni in contra ordinei sociale si a pacei Italiei, si invita unirea poterilor spre a innadusi brigantismulu.

LITERARIU. Catalogul generalu de carti romanesci alu librariei lui S. Filtsch in Sibiu esitu de nou cu pretiuri scadiute, doritoriloru, cari se voru adresá cu epistole francate, se tramite gratis si franco.

Tuturorul **patimasiloru de dinti** si cari au lipsa de ei se recomanda cu tóta onórea pe timpulu celu scurtu, in care voru remané aici

FRIDERICU SCHWABE,

Dentistu in dr. prin diregatori'a tierei si fiu

ALBERTU SCHWABE,

Dentistu diplomatisatu.

Prin intrunirea nostra ne aflam cu atatu mai vertosu in stare a poté corespunde tuturorul pretensiuniloru, cu catu, ca noi redimati celu d'antai pe o praca de 20 de ani, su timpulu calatoriei nostre cele mai prospete la Vien'a, Dresd'a, Norinberg'a, Berlinu, ne amu insusitu cu deplinatare tóte progresele facute mai vertosu in campulu technicei dentistic; noi ne recomandamara pe lenga curarea tuturorul bôleroru de gura a) la prepararca

Dintiloru artificiali, Cununa de dinti de jumetate séu intréga,

facuta prin aparatu de vaporu din celu mai finu Smaltu si Cauciuc vulcanisate dupa metod'a americana cea atatu de probata, precum si de dinti americanii (Hiccorry = Stiftzähne) cu deosebire recomandabili in multe casuri. Ambele metode aplicande dupa masur'a respectivelor impregiurari de gura — administra in man'a dedata cu artea multumirea reala a tuturorul pretensiuniloru ce trebuie se se faca bunetii dintiloru artificiali, si delaturandu cu totulu legaturile cele a desuperatorie de metalu si latunie de metalu se potu cu totu dreptulu numi o perfectiune straordinaria a artei dentistice.

Spre a face posibila reparatura organelorul acestor atatu de importante si celoru mai puçinu avuti, se defigu pretiurile forte eftinu.

b) Pentru plumbuirea, pilirea si curatirea etc. scurtu la totu ajutoriulu artificiosu, ce are de scopu vindecarea si pastrarea buna a dintiloru stricati, ne aflam prin comerciulu nostru in Vien'a, Berlinu si Parisu totudeau'a provediuti cu cele mai nòue si mai bune preparate si instruminte.

c) scoterea dintiloru de totu stricati si nevindecabili si a radaciloru de dinti se face in modulu celu mai securu si mai crutioriu: la cere, inse numai in casuri prea grele (prea arare ori) si cu narcosa. Pentru seraci ordinatiune gratuita.

Locuinti'a: Strata franciscaniloru Nr. 626, cas'a D. P. C. Cloos, catu primu. 1—3

Cursurile la bursa in 12. Maiu 1863 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl 20 cr. v. a
Augsburg	—	—	110 "
London	—	—	110 " 15 "
Imprumutulu nationalu	—	—	81 " 05 "
Obligatiile metalice vechi de 5 %	—	—	76 " 80 "
Actiile bancului	—	—	798 " — 60 "
" creditului	—	—	194 " — 60 "